

ВІДГУК

заслуженого діяча мистецтв України, професора кафедри народних інструментів Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського ГАЙДЕНКА АНАТОЛІЯ ПАВЛОВИЧА на творчий мистецький проєкт СТРІЛЬЦЯ АНДРІЯ МИКОЛАЙОВИЧА «Діяльність оркестру народних інструментів ХНУМ імені І.П. Котляревського в історичному хронотопі», поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво»

Почну свій відгук з актуальності теми, визначеної в назві творчого проєкту, оскільки вважаю звернення Стрільця Андрія Миколайовича до наукового обґрунтування історичних та теоретичних засад діяльності студентського оркестру народних інструментів ХНУМ імені І.П.Котляревського апріорі своєчасним і надважливим – стратегічним – завданням, що вирішує «на вістрі часу» кожен сучасний музикант. Яким є сучасний оркестр народних інструментів? Які в нього традиції, і кому він потрібен в умовах глобалізації? На ці питання відповідає відомий баяніст-виконавець і керівник кількох творчих колективів м.Харків, добре обізнаний в диригентській справі артист та викладач з великим досвідом роботи.

Дуже цікаво спостерігати за ходом виконання творчого мистецького проєкту і сьогодні неважко робити узагальнення та оцінки з тої простої причини, тому що я власне й сам вже півстоліття перебуваю «всередині» цих самих процесів, про які йдеться на сторінках дослідження, і є їх активним учасником в різних креативних амплуа (як композитор, виконавець, викладач, слухач, член журі фестивалів та конкурсів).

Дуже слушною, як на мене, є **ідея історичної реконструкції**, яка відбулась через персоналії, аналіз репертуару різних років та взаємозв'язки з композиторами Харкова відстежити процеси самореалізації навчального колективу – від становлення до творчого зростання та академічних здобутків, які є в історичній пам'яті поколінь харків'ян. Цей дух спадкоємності живить сучасний стан буття оркестру без офлайн, в культурних ландшафтах історії оркестру, розгортаючись в текстах старих афіш, партитурних зошитах та самосвідомості музикантів поколінь 60-80-х років минулого століття та 2000-х років, які сиділи в оркестрах народних інструментів, кожен за своєю партією і грали музику! Отже, в основі практичної складової теми покладено принципи історизму та спадкоємності як базових ознак системи вищої музичної освіти «вчитель – учень».

«Стрижем» творчого мистецького проєкту є виявлена внутрішня закономірність – тісна й плідна *співпраця носіїв народно-інструментального виконавства Слобожанщини з композиторами* цього регіону, які були творцями музичної культури разом з усією Україною. Разом із зростанням майстерності гри на різних інструментах відбувався процес поширення і збагачення жанрових та стильових моделей музикування, що наблизили академізації цього виду виконавства. Автором проєкту глибинно розкриті

механізми співтворчості композитора та виконавця-інтерпретатора в дзеркалі диригентської діяльності, її специфіки, структури та функцій. Ці три складові вимальовують предметну сферу діяльності автора проекту та власне творчих завдань диригента народного оркестру взагалі.

Вважаю, що практична складова відображає стиль діяльності А.М.Стрільця як диригента, організатора та інтерпретатора оригінальних творів для оркестру народних інструментів. Ним проведена велика робота по реконструкції деяких маловивчених або навіть загублених творів (оркестрових партій, голосів) видатних митців Харківщини В.Борисова, Д.Клебанова, перекладенням та інструментуванням різних жанрових композицій (обробок, фантазій тощо). Як наслідок, репрезентовано певний історико-культурний пласт народно-інструментальної музики від 1950-років до нині, що має не лише певне локально-історичне значення, але й художньо-стильову цінність як документ, що містить свідчення про парадигмальні зміни української картини світу за останні 105 років (вік ХНУМ імені І.П.Котляревського), наявність в ній резонансних творів та рухливих світоглядних процесів на іманентно-музичній професійній основі. Достатньо прослухати цю звукообразну амплітуду від обробок народних українських пісень В.Подгорного до композицій М.Стецюна та автора проекту, щоб надати належне музикантським амбіціям та високим планкам, на які зорієнтований А.Стрілець. Впевнений, що йому вдалося донести свої виконавські концепції як артистам оркестру (студентам), так і читачам його статей, і слухачам, що відвідували численні виступи навчального оркестру у Великій залі ХНУМ імені І.П.Котляревського.

Хочу відмітити особистісну та творчу зрілість А.М.Стрільця як керівника оркестрів різного статусу, його креативність, чітку організацію, мисленнєво-інтерпретаційний підхід до виконання своїх обов'язків. Потужним є й виконавський потенціал зробленого проекту, оскільки без всебічних завдань, що стояли перед оркестрантами, досягти художньої єдності та переконливості самому диригентові було б неможливо. Таким чином, подана на рецензію кваліфікаційна наукова праця «Діяльність оркестру народних інструментів ХНУМ імені І.П.Котляревського в історичному хронотопі» є змістовним, самостійним та оригінальним творчो-мистецьким проектом та містить власні інноваційні результати; її практичні та наукові результати є обґрунтованими й такими, що відповідають критеріям і сучасним вимогам підготовки докторів мистецтва. Автор виконаного творчого мистецького проекту **Стрілець Андрій Миколайович** заслуговує на присвоєння ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Композитор, заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри народних інструментів

А.П.ГАЙДЕНКО